

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

A szakvélemény címe: Összekapcsolt közös művek védelmi ideje

Ügyszám: SZJSZT – 40/15

A szakvélemény szövege

Megkereső-megbízó által feltett kérdések:

„1) Valamennyi színpadra szánt mű (zenedrámai és balett produkció), ahol a zenét, a szöveget (librettót) és a mű cselekményét (szüzsé) más-más szerző alkotta, az Sztj. 5. § (2) bekezdése szerinti összekapcsolt műnek minősül-e?

2) Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz nemleges, úgy milyen szempontok szerint különböztethetők meg az összekapcsoltak és a „nem összekapcsoltak” minősített művek a színpadra szánt művek esetében? (Másképp fogalmazva: létrehozható-e két tetszőleges mű összekapcsolásával olyan színpadi mű, amely nem minősül az Sztj. szerinti összekapcsolt műnek?)

3) A 2. kérdéshez kapcsolódóan: pusztán formális jogi, avagy zene- és színházművészeti, -tudományi, -történeti kérdés annak eldöntése, hogy két vagy több mű összekapcsolásából keletkezett színpadra szánt mű összekapcsolt műnek minősül? (Másképp fogalmazva: van-e jelentősége a mű keletkezésének, a szerzők egymásra hatásának, a szerzők egymás mellett való alkotásának, egymás tevékenységéről való tudomásának a kérdés eldöntésében, vagy elegendő a művek összepárosításának ténye?)

4) Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz helyeslő, abban az esetben úgy kell-e értelmezni az Sztj. 31. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a védelmi időre vonatkozó rendelkezést, mely egyaránt érvényes a szerzőtársak közösen alkotott (valódi közös) művére és az önálló szerzők összekapcsolt művére?

5) A 4. kérdéshez kapcsolódóan: amennyiben valamennyi több, önálló szerzővel bíró színpadra szánt mű összekapcsolt műnek minősül, úgy van-e jogi jelentősége annak, hogy a szerzők egymás tevékenységéről tudva, azt ismerve alkották meg a saját művüket (ihletődtek), vagy önálló szerzőként önállóan alkották meg saját műveiket, melyek később kerültek összekapcsolásra?

6) A T. Szakértő Testület által kialakított álláspont (1-4. kérdésekre adott válasz) alapján, a jelen megkeresésben megjelölt művek közös (összekapcsolt) műnek minősülnek-e, illetve hogyan alakulnak a szerzők védelmi idői az egyes művek kapcsán?”

I. Felhatalmazások; adatok

1. A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a szerint a Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Testület) az 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Sztj.) 101. § (1) és (3) bekezdésében megjelölt ügyekben szakértői véleményt ad bírósági vagy hatósági megkeresés, vagy megbízás alapján. Peren kívüli megbízás alapján a Testület a felhasználási jog - a R.

szerint általában a vagyoni jogok - gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben jár el. A megkeresés annak tisztázására irányul, hogy meghatározott színpadi művek felhasználásához a védelmi idő szempontjából kell-e és kitől szerzői jogi engedélyt kérni. A válaszadás egymással összefüggő – az alkotás körülményeire vonatkozó – tények és másrészt jogi kérdések figyelembe vételét igényli. A Szakértő Testület nevében a szakvéleményt a R. 6.§. (1a) bekezdése alapján kijelölt egyesszakértő alakította ki.

2. A Testület tények bizonyításra nem végez külön bizonyítást, véleményét a közölt tényállás, a jogszabályok és az irányadó magyar és európai uniós bírói gyakorlat alapján alakítja ki. A nyilvános forrásokban¹ található adatokat természetesen figyelembe vesszük. A megkeresésben említett művek és szerzőik:

Mű 1.

A daljáték zeneszerzője Szerző 1., szövegét Petőfi Sándor nyomán Szerző 2. írta, a versszövegek szerzője Szerző 3. A szöveggönyvet is és verseket is daljáték céljára írták.

„Szerző 2., a Földművelésügyi Minisztérium fogalmazója 1903-ban határozta el, hogy Petőfi Sándor János vitéz című elbeszélő költeményéből színdarabot ír. A magyar irodalom egyik legismertebb művére azután esett a választása, hogy egy évvel korábban sikereket ért el a Bob herceg című operett megalkotásában való közreműködésével. Az operett verseinek megírására Szerző 3-t kérte fel, aki eleinte vonakodott a feladatot elvállalni, majd Petőfi költészetéhez méltó dalszövegekkel segítette az operett elkészültét. A szövegek megírásához Petőfi versein túl Kriza János Vadrózsák című népköltészeti gyűjteményét is alapul vették.

Az elkészült szöveggönyvet Beöthy László, az éppen megalakult Király Színház igazgatója nagy örömmel fogadta, és előadásra alkalmasnak találta. Már csak találni kellett valakit, aki a szöveggönyvhöz megírja a hozzá illő sikeres zenét, mely által a darab egy kerek egészet alkothat. Először Sztojanovits Jenő kapta meg a feladatot, akinek korábban bemutatott Csárdás című balettje osztatlan sikert aratott. Sztojanovits viszont túl lassan dolgozott, és az állandó sürgetések hatására végül visszalépett a megbízástól. Ekkor került képbe Szerző 1., aki Csipkerózska című zenés játékaival hívta fel magára a szerzők figyelmét. Szerző 1. gyorsan haladt a munkával, az első három dallal pár nap alatt elkészült, de a teljes mű megzenésítése is kevesebb, mint öt hónap alatt kész lett.”²

Mű 2.

Az egyfelvonásos opera zeneszerzője Szerző 4., szöveggönyvének írója Szerző 5.

Szerző 5., akivel Szerző 4. és K. Z. is barátságban volt, 1910-ben írta misztériumjátékát. A művet előbb K. Z.-nak, majd Szerző 4-nek ajánlotta fel megzenésítésre. Az opera 1911-ben készült el, bemutatója 1918-ban volt.

A művet táncjátékká átdolgozta újabban például J. T. (2005).

Mű 3.

Az egyfelvonásos táncjáték zeneszerzője Szerző 4., szöveggönyvének írója Szerző 5..

A *Mű 3.* még 1912-ben jelent meg a Nyugatban és az író visszaemlékezése szerint szöveggönyv elkészítésére maga Szerző 4. kérte. A zeneszerző 1914 áprilisában kezdte a táncjátékot komponálni; a bemutató 1917-ben volt.

---

¹ Balassa Imre – Gál György Sándor: Operák könyve. Kilencedik kiadás. Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1960. Brockhaus Riemann: Zenei Lexikon. Szerk. (magyar kiadás): Boronkay Antal. Zeneműkiadó, Budapest, 1983. Pándi Marianne: Hangversenykalauz. Zeneműkiadó, Budapest 1972. Az internetes lexikon, a Wikipédia

² Az internetes lexikon, a Wikipédia cikke.

A mű eredeti koreográfiája Z. O. munkája volt.³ Utóbb, már Szerző 4. halála után több koreográfus is átdolgozta a művet, vagyis jogutódi engedéllyel új koreográfiát készített. A műből Szerző 4. zenekari szvitet is készített.

Mű 4.

Az egyfelvonásos táncjáték zeneszerzője Szerző 4., szövegkönyvének írója Szerző 6. „Szerző 4. 1917-ben egy folyóiratban bukkant rá Szerző 6. történetére (amely eredetileg egy balett számára készült 1912-ben), és az ezt követő évben írta meg balettjét... A történet elolvasásához képest néhány hónapon belül a kompozíció egyes részletei készen álltak. A tényleges komponálást csak 1918 őszén kezdte meg Szerző 4., s bár 1919 májusára befejezte a művet, a hangszereléssel csak 1924-re végzett.”⁴ A bemutató 1924-ben volt. A mű első magyar koreográfusa M. A. volt (1942). Utóbb, már Szerző 4. halála után több koreográfus is átdolgozta a művet, vagyis jogutódi engedéllyel új koreográfiát készített. A műből Szerző 4. zenekari szvitet is készített.

Mű 5.

Zenekari darab, hat rövid tétel. A művet Szerző 4. zongoradarab formájában is közreadta. 2005-ben J. T. táncjátékká átdolgozta – koreográfiát írt hozzá –, nyilván jogutódi engedéllyel.

II. A válaszok jogi alapjai

A közös művekről

1. Az Sztj. hatályos, a megkeresés tárgyára, a több szerző (szerzőtárs, társszerző) által alkotott közös művekre vonatkozó szabálya így szól:

„Közös művek

5. § (1) Több szerző közös művére, ha annak részei nem használhatók fel önállóan, a szerzői jog együttesen és - kétség esetén - egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat; a szerzői jog megsértése ellen azonban bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet.

(2) Ha a közös mű részei önállóan is felhasználhatók (összekapcsolt művek), a saját rész tekintetében a szerzői jogok önállóan gyakorolhatók. Az összekapcsolt művekből álló, együtt alkotott közös mű valamely részének más művel való összekapcsolásához az eredeti közös mű valamennyi szerzőjének hozzájárulása szükséges.”

2. A jogszabály ide vonatkozó miniszteri indokolása: „A törvény - tekintettel a joggyakorlatban jelentkező gondokra, értelmezési nehézségekre - kiigazítja a többszerzős eredeti művekre vonatkozó szabályozást, meghaladva a szerzőtárs és a társszerző közötti, terminológiai is nehézkes különbségtételt. A törvény a közös műveket aszerint különbözteti meg, hogy részeik önállóan is felhasználhatók-e. A részek szétválaszthatósága az önálló felhasználtság előfeltétele, a törvény ezért nem említi meg külön e kritériumot. Az összekapcsolt műveknél önálló, általában különböző műtípusokhoz tartozó - pl. prózai és zenei - részek közös elhatározással történő, új minőséget eredményező összekapcsolásáról van szó. Az ilyen művek is többfélék lehetnek. Előállhatnak egyrészt úgy, hogy egy már meglévő művet foglalnak bele egy közös döntéssel létrejövő új műbe (ennek jellegzetes példája a versek megzenésítése); megszülethetnek másrészt úgy is, hogy a mű részeit egymásra tekintettel, együttesen hozzák létre (amikor pl. a slágerek szövegét és dallamát egyszerre, egymással együttműködve alkotják meg a szövegírók és a zeneszerzők). Ez utóbbi csoportnál

³ Magyar Színháztörténet 1873-1920 <http://mek.oszk.hu/02000/02065/html/2kotet/9.html#14>

⁴ Wikipédia cikke.

méltánytalan volna, ha a már sikeres közös műből a saját részt a szerző a társa hozzájárulása nélkül más szerző művéhez kapcsolhatná (5. §).”

3. Az Szjt. 5.§ (2) bekezdésének körében a törvény hatályba lépése óta nincsen közzétett magyar bírósági döntés.

4. Több szerző közös műve (Szjt. 5. §) a létrehozatalra irányuló egyetértő, közös szerzői szándék eredménye. (Az Szjt. Indokolása: „közös döntés”.) A részek egymást kiegészítik, erősítik, értelmezik.

Az átdolgozásnak⁵ is több szerzője van, de az átdolgozásnál a származékos mű szerzője egy előzetesen már meglévő műre úgy épít rá egy másik művet, hogy annak létrehozása eredményeképpen ahhoz nemcsak újabb egyéni eredeti vonásokat ad, hanem az előzetesen meglévő mű jellemzői is szükségszerűen módosulnak. Az ilyen „ráépítéshez” az előzetesen meglévő mű szerzőjének engedélye szükséges. Amennyiben csak megváltoztatják a művet, de ahhoz új egyéni, eredeti vonásokat nem tesznek hozzá, nem átdolgozásról van szó, hanem a mű jogosulatlan megváltoztatásáról, ami – ha a mű lényegi (egyéni, eredeti) vonásait érinti – a mű integritásának megsértése (Szjt. 13.§).

A közös mű és az átdolgozás közötti fő különbség tehát abban áll, hogy egyrészt az utóbbinál az előzetesen meglévő mű jellemzői is szükségszerűen módosulnak, míg a közös műnél az előzetesen meglévő elemeknél nem; másrészt „közös mű csak maguknak az élő szerzőknek a döntése alapján születhet. Így aztán ha a szerző már nem él, az első elkülönítő ismérv hiányában is csak átdolgozásról, nem pedig közös műről van szó. Például vers megzenésítése, regényt színre vitele, zenéhez koreográfia írása.

Az átdolgozott mű felhasználásához (például előadásához) az eredeti mű védettségének fennálltaig az eredeti szerző illetve jogutóda és az átdolgozó illetve jogutóda engedélye is szükséges; ennek lejártá után csak az átdolgozóé illetve az ő jogutódjáé. Ezt fejezi ki az Szjt. azon fordulata, hogy az átdolgozást az eredeti mű szerzőjét megillető jog sérelme nélkül illeti meg – a védelem feltételeinek meglétében – szerzői jogi védelem.

5. Az Szjt. 5. §-a mindkét bekezdésének szabályait egy, azonos cím alatt állapítja meg. Az első bekezdés egyetlen és a második bekezdés mindkét mondatában a ”mű”-nek a ”közös” szó a jelzője. Ezután a (2) bekezdés mindkét mondatában a „közös” mű mellett további jelzőként ez szerepel: „összekapcsolt”. Végül a (2) bekezdés második mondatában a „közös” és „összekapcsolt” jelzőkhöz társul az „együtt alkotott” kifejezés is.

Mindebből nyelvtani – logikai alapon (lásd: főszabály – kivétel viszony, az általánostól a különös felé haladás) az következik, hogy a ”közös” műveknek két típusa van: az (1) illetve a (2) bekezdésben leírtak. A (2) bekezdésben leírt művek is közös művek, ezek az „összekapcsolt közös művek” altípusába tartoznak. Ezen belül van egy al-alcsoport, az „együtt alkotott összekapcsolt közös mű”.

6. A tartalmi elemzés is azt mutatja, hogy a közös, vagyis a létrehozatalra irányuló egyetértő, közös alkotói szándék eredményeként született műnek két típusa van (és a második típuson belül létezik egy altípus).⁶

---

⁵ Szjt. 4. § (2): „ Szerzői jogi védelem alatt áll - az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül - más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van.” 29. § „A szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon. Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.”

⁶ Szakirodalmi források: Gyertyánfy Péter: Többszerzős művek. Magyar Jog. 6.sz. (1987) 147. Gyertyánfy Péter: A szerzői jog bírói gyakorlata 2006-tól: a szerzők személye; a többszerzős művek. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 2013. április. Gyertyánfy Péter (szerk.): Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez. 3. kiadás.

Az 5.§ (1) bekezdésében leírt közös mű külön-külön fel nem használható mű részekből áll, egységbe forr. Tipikusan, de nem feltétlenül azonos műfajban születik (zene, próza, vers, tudományos közlemény). Előfordulhat az is, hogy a zenét is és a szöveget is többen jegyzik – például a mai könnyűzenében. Általában nem azonosítható, hogy szerzői közül ki melyik részletet alkotta. A zenés színpadi művek soha nem esnek ebbe a kategóriába, hiszen ennek kizárásához elég a részek önálló felhasználhatóságának elvi lehetősége.

Az 5. § (2) bekezdésében leírt közös művek részei külön-külön is felhasználhatók – „összekapcsolt közös művek”. Ezeknél a műveknél nem az alkotás folyamata együttes, hanem az alkotóknak az egyébként önállóan létező és felhasználható művek alkotói összekapcsolására, és ezúton közös értékesítésre irányuló szándéka közös. Ez arra irányul, hogy már kész művet (ez készülhetett más célra vagy eleve arra, hogy majd egy közös mű része legyen) egy más kész műhöz – esetleg utóbb e célból készülő műhöz - egy más műfajú művé kapcsolják össze (például: megzenésített vers). A külön felhasználhatóságból ered, hogy e művek részei külön-külön felhasználását, előadását a szerzők külön-külön engedélyezhetik.

Az összekapcsolt mű alapeseteként a törvény az 5.§ (2) bekezdésében *az első mondatban* olyan művekről beszél, amelyeknél a részek általában nem egyszerre készülnek, de ha mégis, akkor párhuzamosan, de nem egymásra tekintettel, nem közös ihlettel. Ilyen a már említett példa, amikor az előzetesen meglévő vers szerzője saját elhatározásból engedélyezi annak megzenésítését. De tipikusan ilyen művek a libretto, dalszöveg és zene összekapcsolásával születő zenés színpadi művek is. Ilyenek a hagyományos könnyűzenei slágerek is. A (2) bekezdésben a *második mondatban* a törvény meghatároz egy speciális összekapcsolt közös mű altípust is: ennél a mű részei *egyszerre, egymásra tekintettel készülnek. (Együtt alkotott összekapcsolt közös mű.)* Az ilyen módon való alkotás gyakori a mai könnyűzenében.⁷ E művek részei (tehát az összekapcsolás tárgyát képező művek) külön-külön felhasználását, előadását, átdolgozását a szerzők ugyanúgy, mint az alapesetben, külön-külön engedélyezhetik, de a részeket újabb más művel csak az eredeti szerzőtárs hozzájárulásával lehet összekapcsolni.

A közös műveknél sem lehet szem elől téveszteni, hogy szerzőnek csak valamely gondolatsor egyéni kifejezőjét lehet tekinteni.

7. Így az összekapcsolt közös mű (akár az altípusba, akár a főtípusba tartozik) *egésze* újabb előadásához, más felhasználásához mindenféle összekapcsolt közös mű esetén minden rész minden szerzője (jogutódja) engedélye szükséges. Jogsértés esetén viszont a mű bármelyik szerzője önállóan is felléphet (ez érvényes általában is minden közös műre).

Walters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014. Schwertzer N. B.: A zeneművek szerzői jogi szabályozása egy zeneszerző szemszögéből. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 9 (119) évf. 3. szám 2014. Lontai E. – Faludi G. – Gyertyánfy P. – Vékás G.: Magyar polgári jog. Szerzői jog és iparjogvédelem. Eötvös József Kiadó, Budapest, 2015. Grad-Gyenge Anikó: A védelmi idő irányelv módosításáról szóló szabályok átültetése a magyar jogba. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle. 7. (117) 4. 2012. aug. 17.o.

⁷ Egy perben a tanúk így írták le az alkotás folyamatát: „Az .... című dalt a közös jogkezelő szervezet nyilvántartása szerint zeneszerzőként FM, szövegíróként a felperes szerezte. A peres eljárásban tanúként meghallgatott HP előadása szerint ő a ... zenekar dala, az ... című mű hangszerelője volt. Ez a dal is úgy született, mint más esetben is. A zenei alapötleteket, a harmóniát, és az énekhez kapcsolódó dallamot a zenekar egyik gitárosa, FM készítette, a dalszöveget, mint minden más esetben is, a felperes. A zenekari próbákon, ahol a tanú a hangszerelésben működött közre, az eredeti zenei anyag is változott, csiszolódott, és a szöveges rész is. Ennek ellenére a dal lényegében ugyanaz maradt a hangszerelés után is, mint ahogyan eredetileg megszületett. Lényegében a zenekar valamennyi tagja hozzájárult a végleges forma elkészültéhez, bár szerzői jogi szempontból az nem tekinthető hozzájárulásnak a mű alkotása szempontjából.” Itt tehát a többiek közreműködése nem érte el az egyéni eredeti alkotás szintjét, az összekapcsolt közös mű szerzői maradtak az eredeti zeneszerző és a szövegíró. Főv. Bíróság 8.P.632410/2004/30.2006. november 22.

A mű egyes részeinek más közös mű céljára más művel való összekapcsolásához (a szerző halála után: az átdolgozás jogutód általi engedélyezéséhez) csak akkor van szükség minden rész minden szerzője (jogutódja) engedélyére, ha az 5. § (2) bek. 2. mondatban meghatározott, együtt alkotott közös műről van szó.

8. A helyzet jobb megértéséhez hasznos lehet egy jogtörténeti visszatekintés is. A hatályos törvényünk előtti szerzői jogunk még ismerte a „szerzőtársak” és a „társszerzők” közötti megkülönböztetést (1969. évi III. tv. 5.§):

„(1) Több szerző közös művére, ha azt nem lehet önálló részekre szétválasztani, a szerzői jog a szerzőtársakat együttesen és – kétség esetében – egyenlő arányban illeti meg; a szerzői jog megsértése ellen bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet.

(2) Ha a közös mű részei a mű sérelme nélkül szétválaszthatók, a társszerzőket az egyes részekre önálló szerzői jog illeti.”

Az 1969. évi III. tv. évtizedeken át mérvadó kommentárja szerint a szerzőtársas közös műben „esetleg meghatározhatóak azok az adalékok, amelyeket az egyik vagy a másik szerző nyújtott, az eredmény azonban nem több önálló rész együttese, hanem az adalékok az alkotó folyamat eredményeképpen elvesztik önállóságukat.... Ennek gyakorlati következménye, hogy a művel a szerzőtársak csak együttesen rendelkezhetnek.”⁸ A társszerzők esetén „a mű közös, tehát többek alkotása, de azt a mű sérelme nélkül önálló részekre szét lehet választani.”⁹

9. Az előző pontban említett Kézikönyv a jogalkotó által nyitva hagyott kérdésként azonosította azt a problémát, hogy mikor választható el valamelyik társszerző része „a mű sérelme nélkül”, vagyis az elválasztható részre adhat-e annak a szerzője és milyen felhasználásra külön felhasználási engedélyt? A Kézikönyv ugyanis felidézi egyrészt a P.I. 3955/1933-as kúriai döntést („a megzenésített költeményt szerzője másnak megzenésítés végett nem adhatja át”), és másrészt a Legf. Bír. Pf.II.22502/1955. sz. ítéletet is („A korábban megbukott operett zenéjét a zeneszerző a librettista hozzájárulása nélkül újabb operetthez felhasználhatja”).

Az előző pontban idézett Kézikönyv így foglalt állást: ”A közös művet a társszerzők részének önálló felhasználása akkor nem sérti, ha ez a felhasználás más síkon történik, mint amilyen eredmény létrehozására a társszerzők annak idején összeálltak. ... nem látjuk megengedhetőnek a társszerző hozzájárulása nélkül, hogy a balettenéhez más szöveget készítsenek..” (92. o.)

10. Az 1974 -75-ös években a Legfelsőbb Bíróság a János vitéz- és a Sybill - ügyekben úgy foglalt állást, hogy „...a dalmű mint színpadi alkotás szétválaszthatósága megítélésénél az a döntő, hogy a szerzők szellemi alkotásai egymással szorosan, elválaszthatatlanul összefüggnek-e. Ennek megítélése során helytelen lenne kizárólag abból kiindulni, hogy a különböző szerzők alkotásai egyidejűleg keletkeztek-e, vagy hogy azok külön előadhatók-e és kiadhatók-e. A perbeli mű ilyen egységként vált a nemzeti kultúra részévé, benne az egésznek és a résznek oly szoros összetartozása ismerhető fel, amely lehetetlenné teszi részeinek a mű sérelme nélküli szétválasztását.”¹⁰

Ezután, az 1978. évi 27. tvr.-rel a régi Sztj 5. § (2) bekezdésében a „Ha a közös mű részei a mű sérelme nélkül szétválaszthatók...” fordulat helyébe a „Ha a közös mű önálló művekre

---

⁸ Benárd Aurél és Tímár István: A szerzői jog kézikönyve. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1973. 91.o.

⁹ U.o. 92.o.

¹⁰ LB Pf.III.21027/1974, BH1975/9.411

szétválasztható” szöveg lépett. Ezzel a társszerző fogalma egyértelműen minősíthetővé vált; az elválaszthatóság objektív kategória lett.

11. Az előző három pontban leírt jogtörténeti ismertetésből az következik, hogy a jogalkotó végül, 1999-ben

- változatlanul hagyta a közös műnek és két típusának fogalmát, de
- a ”szétválaszthatóság” helyébe az ugyancsak objektív „önálló felhasználhatóságot” tette. Vagyis meghaladja és továbbra is jogi jelentőség nélkülinek tartja azokat a kulturális, közfelfogásbeli tényezőket, amelyeket a 10. pontban idézett János vitéz- és Sybill ítéletekben a korábbi törvénytörvény alapján a Legfelső Bíróság megfogalmazott;
- változatlanul hagyja a szerző jogát arra, hogy az önállóan felhasználható mű-részre önállóan gyakorolhassa szerzői engedélyezési jogát, akár „a felhasználás azonos síkján” is - ellentétben a Kézikönyv 9. pontban idézett, a korábbi jog alapján kialakított álláspontjával;
- bevezet azonban egy korlátozást: a más művel való összekapcsolásra az önállóan felhasználható rész szerzője sem adhat önállóan engedélyt, ha a művet együtt, vagyis közös ihlettel alkották;
- mellőzi a nehézkes, erőltetett terminológiai különbségtételt a „szerzőtárs” és „társszerző” között. Az Szjt. 5. § (1) bekezdése a közös mű szerzőit „szerzőtársakként” említi, a (2) bekezdése pedig „valamennyi szerző”-ről szól. Nyilvánvaló, hogy ezek is „szerzőtársak”.

A koreográfiáról

12. A magyar jogban a szerzői jogi védelem feltétele, hogy a mű egyrészt az irodalom, a tudomány vagy a művészet körébe tartozzon (a típusokra az Szjt. 1. § (2) bekezdése példalózó felsorolást ad), másrészt, hogy annak a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege legyen.

A *koreográfia*, akár önállóan, akár mint az Szjt. 1. § (2) bekezdésben felsorolt táncjáték azonosítható része, ugyanúgy, mint az ott felsorolt pantomim is, megfelel ennek. (Lásd még: SZJSZT 16/14 – „Balettprodukció és irodalmi mű viszonya”, SZJSZT 20/11 – „A vágy villamosa ügy” az egész közös mű problematikához is.) Igaz ez a koreográfiai jelekkel vagy mozgóképfelvétellel nem rögzített koreográfiára is. A szerzői jogi védelemnek ugyanis nem feltétele a rögzítettség (a törvény példalózó felsorolása a „nyilvánosan tartott beszédet” is említi b) alpontjában). Az a lényeg, hogy a mű mások számára felfogható, megismerhető, *ismételten azonosítható* legyen. A rögzítettség csak mint a bizonyítást megkönnyítő eszköz fontos.

Alkalmazva a közös művekről a 4., 5. és 6. pontban elmondottakat, megállapítható, hogy a koreográfiát magának a szerzőnek engedélyével valamely meglévő zenéhez kapcsolva összekapcsolt közös mű jön létre. Elvileg elképzelhető akár „együtt alkotott összekapcsolt közös mű” születése is. Ha a szerző halála után készítenek a zenéhez koreográfiát a jogutód engedélyével: átdolgozás születik.

A védelmi időről

13. Az Szjt. szabálya a több szerző, szerzőtárs, társszerző¹¹ által alkotott közös művek védelmi idejére:

„**31. §** (1) A szerzői jogok a szerző életében és halálától számított hetven éven át részesülnek védelemben.

---

¹¹ A kifejezés használatát az indokolja, hogy a közös mű olyan időben keletkezhetett, amikor a régi Szjt. még használta a társszerző fogalmát.

(2) A hetvenéves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, közös művek esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani.”

Az Sztj. 31. § (2) bekezdésében 2013. november 1-i, a 2013. évi XVI. törvénnyel való módosításáig a „közös művek” kifejezés helyén még a „szerzőtársak” szó állt. Még korábban, az 1969. évi III. tv. még így szólt: „15. § (2) Az ötven éves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, szerzőtársak [5.§ (1) bek.] esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani.”

14. A miniszteri indokolás az 1999. évi LXXVI. tv. 31.§ (2) bekezdéséhez: ”A szerzőtársak által alkotott mű védelmi idejének szabályozását a törvény 5. §-a tölti ki - megváltozott - tartalommal.”

A 2013-as módosítás miniszteri indokolása: „A módosítás a 2011/77/EU irányelv átültetésével összefüggésben végzi el az Sztj. technikai jellegű kiigazítását. Az irányelv [1. cikk 1. pont] oly módon egységesíti a - magyar szabályozásban közös műveknek minősülő - több szerzős szöveges zeneművek védelmi idejének számítását az Európai Unióban, hogy a számítás kezdő időpontjaként az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napját határozza meg.

Az Sztj. az irányelvben foglalt rendelkezésnek változtatások nélkül is megfelel, indokolt azonban egyértelműsíteni, hogy az Sztj. 5. § (2) bekezdése alá tartozó esetekben is - ahol az Sztj. nem használja a szerzőtársak meghatározást - az Sztj. 31. § (2) bekezdése szerint kell számítani a védelmi időt, azaz az Sztj. 5. § (1) és (2) bekezdése alá eső esetekben egyaránt az utoljára elhunyt szerző halálát követő hetven évig tart a védelmi idő. A törvény ennek érdekében az Sztj. védelmiidő-számítással kapcsolatos 31. § (2) bekezdésében a „szerzőtársak” kifejezést a „közös művek” kifejezéssel váltja fel.”

15. Az Sztj. 31.§-ának (2) bekezdése ma már nyelvileg is egyértelműen *mindenfajta* közös műre vonatkozik. A közös mű fogalmát az Sztj. „Közös művek” szövegekői címszó alatt határozza meg az 5. § két bekezdésében, a „közös művön” belül további alcsoportokat alkotva.

Az előző pontban idézett miniszteri előterjesztés mutatja azt a kifejezetten jogalkotói szándékot, hogy ez a sajátos védelmi idő számítás az „összekapcsolt közös művekre” is vonatkozzon, mégpedig annak mind a fő-, mind az altípusára, azaz minden közös műre alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy az közös ihletésű, együttesen alkotott-e. Az Indokolás azt is jelzi, hogy már 1999-ben megtörtént az érdemi változtatás az 5. § (2) bekezdés alá eső közös művek védelmi idejét illetően: ezek azóta osztják az (1) bekezdés alá eső közös művek sorsát.

Az európai uniós jogról

16. A Megkeresés hivatkozik az Európai Unió Védelmi idő irányelvére is. Ez az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-i 2006/116/EK irányelve a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről, amelyet az Európai Parlament és a Tanács 2011/77/EU irányelve módosított. (A továbbiakban: Védelmi idő irányelv.) A megkeresésben feltett kérdések tárgyában a Védelmi idő irányelv így szól:

„1. cikk (2) bekezdés Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott védelmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.”

17. A Védelmi idő irányelv magyar joggyakorlatra vonatkozó hatásának megértéséhez figyelembe kell venni a következőket. (Itt és a következő két pontban a 6. lábjegyzetben hivatkozott Nagykommentár álláspontját összegezzük.¹²)

A szerzők és a szerzői joghoz kapcsolódó egyéb jogosultak vagyoni, erkölcsi jogaira az Európai Unióban (a továbbiakban: EU) lényegében a tagállamok belső szuverén anyagi és eljárási jogi szabályai az irányadók. Nincsen EU szerzői jogi rendelet, vagyis a tagállamok jogalanyaira közvetlenül kötelező EU szerzői jog, „szerzői jogcím” – ellentétben a rokon területtel, az iparjogvédelemmel –, eltekintve a szellemi tulajdonjogot sértő árukra nézve alkalmazható vámfelügyeleti intézkedéseket szabályozó rendeletektől. A magyar jogalkotást, az Szt-t, azonban tartalmilag meghatározzák az EU szerzői jogi irányelvei. Ezek egyrészt összhangban állnak a szerzői jogra vonatkozó nemzetközi egyezményekkel (ilyenek elsősorban a Berni Unió Egyezmény, az ún. TRIPs és az ún. WIPO Egyezmények) másrészt gyakorlatiasan átültetik azokat az európai régióra. Címzettjük és kötelezettjük a tagállam. Szabályaik – kifejezett ellentétes kikötés híján – csak a szerzői jog adott területére vonatkoznak, tehát nem horizontális hatályúak.

Ez az EU szabályozás nem átfogó, hanem csak foltszerű, töredékes. Nincsen EU szabályozás például a személyhez fűződő jogokról, de arról sem, hogy mi a „szerzői mű”, a „közös mű”, ki a „szerzőtárs”.

A tíz szerzői jogi irányelv (és egy ajánlás) szabályaira közvetlenül nem hivatkozhatnak a magyarországi jogalanyok más jogalanyokkal szemben fennálló horizontális jogviszonyukban, azaz nincs közvetlen irányelvi jogalkalmazás. Egy szerzői jogi irányelv hibás magyar átültetésének megállapítása azzal jár, hogy a magyar jogalkotónak helyesbíteni kell. (Itt el kell tekintenünk attól, hogy milyen esetekben lehet kártérítési igényt érvényesíteni az állammal szemben a hibás átültetés miatt.)

18. Az átültetés helyességét az úgynevezett előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének eszközével mégis a konkrét a jogvitákban is kérdésessé lehet tenni.

19. A Védelmi idő irányelv szabályai a vizsgált kérdésben:

„1. cikk

A szerzői jogok védelmi ideje

(1) A Berni Egyezmény 2. cikke értelmében vett irodalmi és művészeti művek a szerző életében és a halálától számított 70 éven át részesülnek szerzői jogi védelemben, attól az időponttól függetlenül, amikor a művet jogszerűen nyilvánosságra hozták.

(2) Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott védelmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.

(7) A szöveggel rendelkező zeneművek védelmi ideje a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálától számított 70 év, függetlenül attól, hogy azok szerzőtársaként vannak-e feltüntetve: a zenemű szövegének írója és zenéjének szerzője, amennyiben mindkettő kifejezetten az adott szöveggel rendelkező zeneműhöz készült.”

A (7) bekezdést a 2011/77/EU módosító irányelv iktatta be. Ennek indokait az alábbi preambulum-bekezdések adják (a második bekezdésre nincsen speciális preambulum-bekezdés):

„(18)Egyes tagállamokban a szöveggel rendelkező zeneműveknek az utoljára elhunyt szerző halálától számított, egységes védelmi időt adnak, míg más tagállamokban külön védelmi

---

¹² A hivatkozott részek szerzője is a jelen szakvélemény írója.

idő vonatkozik a zenére és a szövegre. A szöveggel rendelkező zeneműveket túlnyomórészt közösen szerzik. Egy opera például gyakran egy szövegíró és egy zeneszerző műve. Sőt, az olyan zenei műfajok esetében, mint a jazz, rock és pop, az alkotás folyamatát gyakran közös munka jellemzi.

(19)Következésképpen, az olyan szöveggel rendelkező zeneművek tekintetében, amelyek szövegét és zenéjét együttes használatra szereztek, a védelmi idő harmonizálása nem teljes, és ez akadályt jelent az áruk és olyan szolgáltatások szabad mozgása számára, mint például a határokon átnyúló közös jogkezelési szolgáltatások. Az ilyen akadályok elhárítása érdekében az ezen irányelv tagállami átültetése határidejének időpontjában védelem alatt álló minden ilyen alkotást valamennyi tagállamban ugyanazon harmonizált védelmi időnek kell megilletnie.”

20. Az 1. cikk (1), (2) és (7) bekezdésének nyelvi és logikai értelmezése – figyelembe véve az előző pontunkban idézett preambulumbekendéseket is – azt mutatja, hogy a szöveges zeneművek, például operett, opera esetében akkor is a mű utoljára elhalt szerzője halálától kell számítani a védelmi időt, ha az ilyen mű az adott tagállam jogában esetleg nem minősülne az irányelv (2) bekezdése szerinti – a magyar hivatalos fordítás szerint – szerzőtársas műnek. A (19) preambulumbekendés például „együttes használatra szerzett szövegről és zenéről” beszél, ami a magyar összekapcsolt mű fogalomnak (2000. január 1. előtt: „társ szerzős műnek”) felel meg.

21. Ugyancsak igazolja ezt a Védelmi idő irányelv szóban forgó szakaszainak történeti és a tagállamok belső jogára is kiterjedő elemzése.

Az 1. cikk (2) bekezdése a nemzetközi szerzői jogi védelem sarokkövének számító Berni Unió Egyezmény (1967/71) 7. bis cikk (2) bekezdésén alapul. A tartalmilag azonos szabályban a BUE az angol szövegében „*joint works*”, illetve a francia szövegében „*lorsque le droit d’auteur appartient en commun aux collaborateurs d’une oeuvre...*” áll, ugyanúgy mint a Védelmi idő irányelvben. Ezeknek a fogalmaknak a jelentése nem azonos az egyes EU tagállamokban. Ez az irányelv több más olyan fogalmat is használ (anonim mű, „disclosing of identity”, halál ténye és időpontja stb.), amelyet nem határoz meg pontosabban. Ezek közül többenél jelentős eltérések vannak a tagállami jogokban. Értelmezésük az irányelv átültetése után az egyes tagállamokban a saját tagállami fogalomrendszer szerint történik. A jogszabályi jogharmonizáció tehát itt igencsak közelítő.

A „*joint works*”, illetve a francia szövegben a „*lorsque le droit d’auteur appartient en commun aux collaborateurs d’une oeuvre...*” kifejezésnek az angol, német¹³ és osztrák jogban például a magyar Szjt. 5. § (1) bekezdésében leírt „önállóan fel nem használható” műrészekből álló közös művekkel azonos tartalom felel meg. Ez a közös mű szűkebb koncepciója. A francia¹⁴ és a belga jogban viszont a tartalom ennél szélesebb: az ilyen mű létrejöttéhez elegendő valamilyen közös ellenőrzés a mű fölött s ide tartoznak a zenés színpadi művek is. Ez a közös mű szélesebb koncepciója;¹⁵ ott erre alkalmazzák a Védelmi idő irányelv 1 cikk. (2) bekezdésének megfelelő szabályt. A fogalom tartalmát illetően ugyanez a helyzet a spanyol és portugál jogban (vagyis nincs jelentősége a szétválaszthatóságnak), azonban a közös mű sajátos védelmi idő számítási szabály 2011-ig

---

¹³ Urheberrechtsgesetz, § 8, Abs.1. Schricker, G.: Urheberrecht. Kommentar Beck’sche Verl. München 1987, S. 210 -212.

¹⁴Code de la propriété Intellectuelle, L. 113-2. Lucas,A. – Lucas H-J.: Traité de la propriété littéraire et artistique.2e ed. Litec, Paris, 2001-p.159-165.

¹⁵ European Copyright Law. Ed. MM Walter – S. v. Lewinski. Oxford University Press, London 2010. 8.1.39 - 44. 528 -529.o.

kifejezett külön előírás folytán mégsem vonatkozott a közös mű szélesebb fogalmára. Ezzel megintcsak ellentétben, az olasz jogban jóllehet a közös mű szűkebb koncepciója érvényes, egy külön szabály már a 2011-es Védelmi idő irányelv előtt kiterjesztette az utolsónak elhalt szerző halálától való számítási módot a színpadi, zenés színpadi és a koreográfiai művekre is.¹⁶

A szakirodalom már korábban is rámutatott, hogy az a tény, hogy a közös mű fogalma tagállamonként más és mást takar, ahhoz vezetett, hogy a 2006-os EU védelmi idő-jogharmonizáció elégtelen volt. Jóllehet felvetődött az is, hogy harmonizálják a mű és a szerzőség fogalmait is,¹⁷ de végül a Bizottság 2008 április 4-én a COM(2008)464/3. iratával csupán azt a szöveget javasolta a Tanácsnak, ami aztán a 2011-es módosítás folytán a mai (7) bekezdés lett.

22. A magyar Szjt. 5. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott művek mind „szerzőtársas művek” a Védelmi idő irányelv 1. cikk (2) bekezdése szempontjából. A magyar jog számára így – ugyanúgy, mint a francia és a belga jog számára, lásd az előző pontunk harmadik bekezdését – az 1. cikk (7) bekezdésének nincsen jelentősége. Az, hogy az utolsónak elhalt szerző halálától való számítási módot alkalmazzuk minden összetett közös műre (Szjt. (2) bek. alá eső művek), és különösen a zenés színpadi művekre, éppen úgy összhangban van a közösségi joggal, mint például a francia és a belga jog, amely ugyancsak a közös mű szélesebb fogalmának alapján áll.

III. Szakértői válaszok a megkeresés kérdéseire

Az 1. és a 2. kérdésre: [„1) Valamennyi színpadra szánt mű (zenedrámai és balett produkció), ahol a zenét, a szöveget (librettót) és a mű cselekményét (szüzsé) más-más szerző alkotta, az Szjt. 5. § (2) bekezdése szerinti összekapcsolt műnek minősül-e?

2) Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz nemleges, úgy milyen szempontok szerint különböztethetők meg az összekapcsoltnak és a „nem összekapcsoltak” minősített művek a színpadra szánt művek esetében? (Másképp fogalmazva: létrehozható-e két tetszőleges mű összekapcsolásával olyan színpadi mű, amely nem minősül az Szjt. szerinti összekapcsolt műnek?)”]

A színpadra szánt mű (zenedrámai és balett produkció), ahol a zenét illetve a szöveget más-más szerző alkotta, akkor az Szjt. 5. § (2) bekezdése szerinti összekapcsolt mű, ha az maguknak az élő szerzőknek a közös elhatározása, döntése alapján jön létre. Ha viszont a szerző már nem él, csak átdolgozásról, nem pedig közös műről van szó. (Részletesen lásd erről a II/4. pontunk harmadik bekezdését és a 6. pontot.)

Így természetesen (a megfelelő szerzői-jogutódi engedélyekkel) létrehozható két tetszőleges mű összekapcsolásával olyan színpadi mű is, amely nem minősül az Szjt. szerinti összekapcsolt műnek – ez az átdolgozás. Ilyenek például a Mű 2. és a Mű 4. Szerző 4. halála után keletkezett, a jogutódjai által engedélyezett, színpadra koreografált változatai.

Megjegyzendő, hogy a szövegkönyvet idegen szóval gyakran libretto-nak nevezik; a mű cselekménye, tartalma – idegen szóval: szüzsé-je – csak kifejtett és ismételtelen azonosítható egyéni eredeti formájában szerzői mű.

A 3. kérdésre: [„A 2. kérdéshez kapcsolódóan: pusztán formális jogi, avagy zene- és

---

¹⁶ U.o.

¹⁷ European Copyright Law. Ed. MM Walter – S.v.Lewinski. Oxford University Press, London 2010. 8.1.46. 530.o.

színházművészeti, -tudományi vagy -történeti kérdés annak eldöntése, hogy két vagy több mű összekapcsolásából keletkezett színpadra szánt mű összekapcsolt műnek minősül? (Másképp fogalmazva: van-e jelentősége a mű keletkezésének, a szerzők egymásra hatásának, a szerzők egymás mellett való alkotásának, egymás tevékenységéről való tudomásának a kérdés eldöntésében, vagy elegendő a művek összepárosításának ténye?)”]

A magyar jog az összekapcsolt művé minősítéshez egyrészt magát a más művé összekapcsolás tényét, másrészt annak a közös szerzői szándéknak a meglétét kívánja meg, ami a közös értékesítésre irányul. Az a mű, amelyet összekapcsolnak egy másikkal, készülhetett más célra vagy eleve arra, hogy majd egy más műfajú közös mű része legyen. (Lásd ennek részletes jogi kifejtését a II/2 - 6. pontokban.)

Az összekapcsolt közös műnek minősítés tehát nem művészeti, tudományos vagy elméleti kérdés. Az összekapcsolás megvalósult szándékára is tények, adott esetben történeti tények - például az előadásra való jogszerű benyújtás, jogszerű előadás vagy kiadás - alapján lehet következtetni.

„A szerzők egymásra hatása”, „egymás tevékenységéről való tudomása”, az összekapcsolt műveknél is különböző szintű, erejű lehet. Lényeges, hogy az ilyen műveknél az előzetesen meglévő mű egyéni, eredeti vonásai nem módosulnak, hanem azokat a kapcsolt mű csak értelmezi az új műfajú közös mű számára. (A részletekről lásd a II/4. pontot.)

A 4. kérdésre: [„Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz helyeslő, abban az esetben úgy kell-e értelmezni az Sztj. 31. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a védelmi időre vonatkozó rendelkezést, mely egyaránt érvényes a szerzőtársak közösen alkotott (valódi közös) művére és az önálló szerzők összekapcsolt művére?”]

Az 1. kérdésre adott szakértői válaszuk nem „helyeslő”, hanem kifejti, hogy az a zenés színpadi mű, amelynek zenéjét illetve szövegét más-más szerző alkotta, fogalmilag lehet vagy összekapcsolt közös mű, vagy (az egyik szerző halála után) átdolgozás. Nem helyes az a kérdésbe foglalt állítás sem, hogy a magyar jog fogalmi rendszerében az „önálló szerzők összekapcsolt művei” ne lennének „valódi” közös művek. Valamennyi közös mű a létrehozatalra irányuló egyetértő, közös szerzői szándék eredménye. A részek egymást kiegészíti, erősítik, értelmezik.

Kimutattuk nyelvtani-logikai, tartalmi és történeti elemzéssel a szakvélemény II. részében az 5 -11. pontokban, hogy a közös műveknek két altípusa van. Ezek egyrészt az Sztj. 5.§ (1) bekezdésében leírt külön-külön fel nem használható részekből álló, másrészt a (2) bekezdésében meghatározott, külön-külön is felhasználható részekből álló („összekapcsolt”) közös művek. A szerzőt itt megjelölő terminológiának nincsen jelentősége. Az Sztj. 5. § (1) bekezdése a közös mű szerzőit „szerzőtársakként” említi, a (2) bekezdése pedig „valamennyi szerző”-ről szól. Nyilvánvaló, hogy ezek is „szerzőtársak”.

Az Sztj. 31. § (2) bekezdésében megfogalmazott szabály a közös művek védelmi idejének számítási módjáról egyaránt vonatkozik a külön-külön fel nem használható részekből álló [5.§ 1 (bek.)] és a külön-külön is felhasználható részekből álló („összekapcsolt”) [5.§ (2) bek.] közös művekre is. Ezt a II/13-15. pontokban jogtörténeti, nyelvtani-logikai és a jogalkalmazó szándékát feltáró elemzésekkel is igazoltuk. Mindez összhangban van Magyarország Európai uniói jogharmonizációs kötelezettségeivel is (l. II/16-23.pontok, „Védelmi idő irányelv”).

Az 5. kérdésre: [„A 4. kérdéshez kapcsolódóan: amennyiben valamennyi több, önálló szerzővel bíró színpadra szánt mű összekapcsolt műnek minősül, úgy van-e jogi jelentősége annak, hogy a szerzők egymás tevékenységéről tudva, azt ismerve alkották meg a saját művüket (ihletődtek), vagy önálló szerzőként önállóan alkották meg saját műveiket, melyek később kerültek összekapcsolásra?”]

Amint az 1-2. kérdésekre adott válaszunkból kitűnik, nem valamennyi több, önálló szerzővel bíró színpadra alkotott mű „összekapcsolt mű”. Hogy valami közös mű-e, a válasz első bekezdésének ismérvei szerint dől el. Azt, hogy valami a *közös művön belül* összekapcsolt közös mű-e, a 3. kérdésre adott válasz szerinti ismérvek meglététől függ; lásd különösen annak utolsó bekezdését.

A 6. kérdésre: [„A T. Szakértő Testület által kialakított álláspont (1-4. kérdésekre adott válasz) alapján, a jelen megkeresésben megjelölt művek közös (összekapcsolt) műnek minősülnek-e, illetve hogyan alakulnak a szerzők védelmi idői az egyes művek kapcsán?”]

A Mű 1. daljáték összekapcsolt közös szerzői mű. A hetvenéves szerzői jogi védelmi időt az utoljára elhunyt szerzőtárs, Szerző 3. 1957-ben történt halálát követő év január 1-jétől kell számítani. A védelmi idő így 2027. december 31-én jár le.

A Mű 2. opera összekapcsolt közös szerzői mű. A hetvenéves szerzői jogi védelmi időt az utoljára elhunyt szerzőtárs, Szerző 5. 1949-ben történt halálát követő év január 1-jétől kell számítani. A védelmi idő így 2019. december 31-én jár le.

A Mű 3. táncjáték összekapcsolt közös szerzői mű. A hetvenéves szerzői jogi védelmi időt az utoljára elhunyt szerzőtárs, Szerző 5. 1949-ben történt halálát követő év január 1-jétől kell számítani. A védelmi idő így 2019. december 31-én jár le.

A Mű 4. táncjáték összekapcsolt közös szerzői mű. A hetvenéves szerzői jogi védelmi időt az utoljára elhunyt szerzőtárs, Szerző 6. 1974-ben történt halálát követő év január 1-jétől kell számítani. A védelmi idő így 2044. december 31-én jár le.

A Mű 5. zenekari darab védelmi idejét Szerző 4. 1945-ben bekövetkezett halálát követő év január 1-étől kell számítani. A védelmi idő így 2015. december 31-én lejárt. A műről Szerző 4. halála után készült táncjátékok további előadásához csak az átdolgozó koreográfus illetve jogutóda szerzői engedélye szükséges (ha az ő védelmi idejük ugyancsak nem járt le). Az átdolgozás nem hosszabbítja meg az alapl mű védelmi idejét. A zenemű újabb táncjátékká átdolgozásához a koreográfusnak már nem kell szerzői jogi engedélyt kérnie Szerző 4. jogutódjaitól.

Budapest, 2016. január 5.

Dr. Gyertyánfy Péter
egyesszakértő